

سه شنبه 23 اردیبهشت 1404
سال هشتاد و يك شماره 23338

مرجع تصویب : هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
شماره ویژه نامه : 1980

رأی شماره 3106105 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: به تبعیت از نظر فقهای شورای نگهبان، اطلاق تبصره جزء 6 بند (الف) ماده 3 آیین نامه اجرایی نحوه صدور و تمدید پروانه کسب مصوب 1395/11/4 وزیر صنعت، معدن و تجارت در حد مقرر در نظریه شماره 102/44898 مورخ 1403/11/15 فقهای شورای نگهبان بطلان آن از تاریخ تصویب اعلام گردید

1403/12/27

شماره 0200211

بسمه تعالی

مدیر عامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با شماره دادنامه 140331390003106105 مورخ 1403/12/21 با موضوع: «به تبعیت از نظر فقهای شورای نگهبان، اطلاق تبصره جزء 6 بند (الف) ماده 3 آیین نامه اجرایی نحوه صدور و تمدید پروانه کسب مصوب 1395/11/4 وزیر صنعت، معدن و تجارت در حد مقرر در نظریه شماره 102/44898 مورخ 1403/11/15 فقهای شورای نگهبان بطلان آن از تاریخ تصویب اعلام گردید» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می گردد.

مدیر کل هیأت عمومی و هیأت های تخصصی دیوان عدالت اداری - پداله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: 1403/12/21 شماره دادنامه: 140331390003106105

شماره پرونده: 0200211

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای ابوالفضل قاسمی حصار

طرف شکایت: وزارت صنعت، معدن و تجارت

موضوع شکایت و خواسته: ابطال تبصره جزء 6 بند (الف) ماده 3 آیین نامه اجرایی نحوه صدور و تمدید پروانه کسب مصوب 1395/11/4 وزیر صنعت، معدن و تجارت مبنی بر تعیین حداقل سن هجده سال برای دریافت پروانه کسب

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال تبصره جزء 6 بند (الف) ماده 3 آیین نامه اجرایی نحوه صدور و تمدید پروانه کسب مصوب 1395/11/4 وزیر صنعت، معدن و تجارت را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است که:

"مطابق با احادیث «طلب الحلال فریضه علی کل مسلم و مسلمة» و «طلب الحلال فریضه بعد الفریضه» کسب روزی حلال از واجبات بوده و مطابق با حدیث «ان الله یبغض الشاب الفارغ» نیز ترک کسب روزی حلال نهی گردیده است و مطابق با قاعده «لاضرر و لااضرار فی الاسلام» هر گونه اقدامی که باعث ضرر رساندن به فردی (حتی یک فرد) گردد ممنوع گردیده و مطابق با قاعده «الناس مسلطون علی اموالهم و انفسهم» تسلط اشخاص بر حقوق خود و چگونگی استفاده و اجرای آنها تعیین گردیده و مطابق با قاعده «لا مسامحه فی التحدیدات» تغییر دادن اندازه های شرعی (از جمله تعیین نمودن سن رشد و تغییر دادن سن بلوغ و... در مصوبات و مقررات و...) ممنوع گردیده است."

متن مقرر مورد شکایت به شرح زیر است:

" آیین نامه اجرایی نحوه صدور و تمدید پروانه کسب (موضوع ماده 12 قانون نظام صنفی)

.....

ماده 3 - شرایط لازم برای صدور پروانه کسب:

.....

6 - کارت پایان خدمت نظام وظیفه یا معافیت دائم یا پزشکی یا گواهی اشتغال به تحصیل برای آقایان کم تر از پنجاه سال سن.

تبصره: حداقل سن برای دریافت پروانه کسب هجده سال می باشد.

علی رغم ارسال و ابلاغ نسخه دوم دادخواست و ضmann آن برای طرف شکایت تا زمان رسیدگی به پرونده پاسخی واصل نگردیده است.

در خصوص ادعای شاکی مبنی بر مغایرت مقررہ مورد شکایت با موازین شرعی، قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره 102/44898 مورخ 1403/11/15 اعلام کرده است که:

"عطف به نامه شماره 200211 مورخ 1403/10/10؛

موضوع تبصره جزء 6 بند الف ماده 3 آیین نامه اجرایی نحوه صدور و تمدید پروانه کسب مصوب 1395/11/4 وزیر صنعت، معدن و تجارت، در جلسه مورخ 1403/11/8 فقهای معظم شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که به شرح ذیل اعلام نظر می گردد:

- اطلاق تبصره مورد شکایت نسبت به افرادی که صلاحیت کافی برای داشتن پروانه دارند و عدم اعطای پروانه به آنها ظلم محسوب می شود، خلاف موازین شرعی شناخته شد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ 1403/12/21 با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره 102/44898 مورخ 1403/11/15 در رابطه با جنبه شرعی مقررہ مورد شکایت اعلام کرده است که: «اطلاق تبصره مورد شکایت نسبت به افرادی که صلاحیت کافی برای داشتن پروانه دارند و عدم اعطای پروانه به آنها ظلم محسوب می شود، خلاف موازین شرع شناخته شد.» بنابراین در اجرای حکم مقرر در ماده 87 قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 مبنی بر لزوم تبعیت هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از نظر فقهای شورای نگهبان درخصوص جنبه شرعی مقررات اجرایی، اطلاق تبصره جزء 6 بند (الف) ماده 3 آیین نامه اجرایی نحوه صدور و تمدید پروانه کسب مصوب 1395/11/4 وزیر صنعت، معدن و تجارت در حد مقرر در نظریه فقهای شورای نگهبان خلاف شرع است و مستند به بند 1 ماده 12 و مواد 13 و 88 قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 بطلان آن از تاریخ تصویب اعلام می شود. این رأی براساس ماده 93 قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوب 1402/2/10) در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - احمدرضا عابدی